

[Startpagina](#) > ... > [Gerechtelijke Stappen](#) > [Waar En Hoe](#) > [Hoe Breng Ik Een Zaak Voor de Rechter?](#) > [Austria](#)

Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

 Oostenrijk

Inhoud aangereikt door

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?

Het kan soms beter zijn om eerst te proberen om via alternatieve geschillenbeslechting tot een oplossing te komen alvorens naar de rechter te stappen.

2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?

De termijnen verschillen naargelang van het geval. Daarom doet u er goed aan om zich door een juridisch adviseur over de toepasselijke termijnen te laten informeren.

3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?

Zie de infopagina "[In welk land is de rechtbank bevoegd?](#)".

4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?

Zie de infopagina "[In welk land is de rechtbank bevoegd? - Oostenrijk](#)".

5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?

Zie de infopagina "[In welk land is de rechtbank bevoegd? - Oostenrijk](#)".

6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?

Civiel- en handelsrechtelijke verzoekschriften die worden ingediend bij de districtsrechtbank (*Bezirksgericht*), die in de regel bevoegd is voor vorderingen tot 15 000 euro, moeten door een advocaat worden ondertekend, wanneer de waarde van de daarin omschreven vordering hoger is dan 5 000 euro. De verplichting om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, geldt niet voor zaken met een vordering die ongeacht de hoogte ervan bij de districtsrechtbank aanhangig moeten worden gemaakt (dus ook als de vordering hoger is dan 15 000 euro) (dit geldt onder meer voor geschillen tussen echtgenoten, geregistreerde partners en familieleden, geschillen over perceelgrenzen, geschillen betreffende aantasting van eigendom, geschillen over eigendomsrechten, geschillen die voortvloeien uit overeenkomsten tussen schippers, transporteurs, restaurant- en hotelhouders en hun opdrachtgevers, passagiers of gasten, alsmede geschillen over gebreken in de

veehouderij).

De verplichting om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, geldt evenmin bij vorderingen in procedures die onder de oneigenlijke rechtspraak vallen (d.w.z. burgerrechtelijke declaratoire procedures die flexibeler en minder formeel zijn dan contentieuze procedures krachtens het wetboek van burgerlijke rechtsvordering - *Zivilprozessordnung*, ZPO), met name niet-contentieuze procedures tussen echtgenoten of geregistreerde partners of met betrekking tot de rechten van kinderen, de rechten van wilsonbekwame volwassenen, erfrechtkwesaties, kwesaties met betrekking tot het grond- en eigendomsregister en het handelsregister, en onbetwiste woonrechten.

In gevallen waarin bij de districtsrechtbank geen verplichte vertegenwoordiging door een advocaat geldt, kan iedereen zelf een (inleidend) verzoekschrift indienen.

Civiel- en handelsrechtelijke verzoekschriften die bij arrondissementsrechtbanken (*Landesgerichte*) worden ingediend, moeten normaliter steeds door een advocaat worden ondertekend. Bij de arrondissementsrechtbank kunnen alle zaken aanhangig worden gemaakt waarvoor de districtsrechtbank niet bevoegd is, ongeacht het bedrag dat in het geding is, zoals geschillen betreffende industrieel eigendom en oneerlijke mededinging en vorderingen tot staking van consumentenorganisaties.

Arbeids- en socialezekerheidsrechtelijke vorderingen die bij de arrondissementsrechtbank worden ingediend (procedures ingevolge de wet op de rechtbanken voor arbeids- en socialezekerheidszaken - *Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz*, ASGG) hoeven niet door een advocaat te worden ondertekend. Dit geldt met name voor vorderingen van een werknemer tegen zijn/haar werkgever die uit de arbeidsovereenkomst voortvloeien.

7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?

Verzoekschriften moeten aan het correspondentieadres van de rechtbank worden gestuurd. Wanneer een van de partijen een verzoekschrift zelf bij de rechtbank wil indienen, moet dit worden afgegeven bij de centrale balie van de rechtbank of in de hiervoor bestemde brievenbus van de rechtbank worden gedeponneerd.

Wanneer er geen verplichte vertegenwoordiging door een advocaat geldt en de partij niet door een advocaat wordt vertegenwoordigd, kan zij haar vordering ook mondeling indienen op een open dag (*Amtstag*, in de regel één keer per week) van de districtsrechtbank die voor de behandeling van de zaak bevoegd is of van de districtsrechtbank van het rechtsgebied waar de partij haar woonplaats heeft.

Wat betreft de mogelijkheid om het verzoekschrift elektronisch in te dienen, zie vraag 8.

8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?

De officiële taal in alle rechtbanken is Duits. In bepaalde rechtbanken wordt ook Sloveens, Kroatisch of Hongaars als officiële taal aanvaard.

Een vordering of inleidend verzoek moet schriftelijk worden ingediend en van een handgeschreven handtekening worden voorzien. Wanneer vertegenwoordiging door een advocaat niet verplicht is en de partij niet door een advocaat wordt vertegenwoordigd, kan de vordering ook mondeling bij de bevoegde districtsrechtbank worden ingediend (zie vraag 7). Vorderingen kunnen elektronisch worden ingediend via het Oostenrijkse e-justitieportaal (*System des elektronischen Rechtsverkehrs* of ERV), waarvoor inschrijving is vereist (dit is financieel alleen zinvol wanneer er vaak vorderingen bij Oostenrijkse rechtbanken worden ingediend). Vorderingen kunnen niet per e-mail worden ingediend, en een vordering die per e-mail wordt ingediend, kan na het verstrijken van de termijn niet worden verbeterd. Ook per fax ingediende vorderingen voldoen niet aan de vereisten van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Zivilprozessordnung*, ZPO). Wanneer een vordering echter per fax wordt ingediend, kan het origineel op een later tijdstip worden ingediend en wordt het dan geacht binnen de termijn te zijn ingediend.

Bovendien kunnen verzoeken en bijlagen in elektronische vorm bij rechtbanken en openbare ministeries worden

ingediend met behulp van de "ID Austria" (zie de onlineformulieren op de website <https://justizonline.gv.at>).

9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangigmaking van zaken en zoniet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?

De enige formulieren waarvan het gebruik verplicht is, zijn formulieren voor verzoeken om een voorwaardelijk betalingsbevel (*Mahnklagen*). Alle vorderingen die uitsluitend tot doel hebben de betaling van een bedrag te verkrijgen van maximaal 75 000 euro, moeten geldend worden gemaakt via een betalingsbevelprocedure (*Mahnverfahren*). De daarvoor benodigde formulieren kunnen worden aangevraagd bij de rechtbank of via de website <https://justizonline.gv.at>.

Facultatieve formulieren zijn er voor de gerechtelijke ontbinding van huurovereenkomsten voor woningen of kantoren.

Bij een vordering kunnen in beginsel stukken ter staving van de vordering worden gevoegd (deze bewijsstukken moeten in evenveel exemplaren worden bijgevoegd als er exemplaren van de vordering zijn; zie ook vraag 12). Eventueel kan een schriftelijke overeenkomst tot aanwijzing van het forum bij de vordering worden gevoegd. Hetzelfde geldt voor schriftelijke overeenkomsten tot aanwijzing van de plaats waar een overeenkomst moet worden uitgevoerd, wanneer de eisende partij haar vordering bij de rechtbank van deze plaats aanhangig wil maken, alsmede voor andere gegevens die van belang kunnen zijn voor het vaststellen van de rechterlijke bevoegdheid of voor bijzondere procedures (bv. voor de procedure tot betaling van een wissel).

10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?

Wanneer een civielrechtelijke vordering bij de rechtbank wordt ingediend, moeten griffierechten worden betaald. Deze zijn bedoeld ter dekking van de algemene kosten van het geding in eerste aanleg. De hoogte van de griffierechten is in principe evenredig aan de hoogte van de vordering. Ze moeten worden betaald wanneer de vordering wordt ingediend, bij voorkeur door een incassomachtiging die direct op de eerste pagina van de vordering wordt verleend (bijvoorbeeld door de aantekening "Inning van vergoedingen" en de vermelding van een IBAN-code en, in het geval van internationale betalingen, ook de BIC-code).

De betalingswijze betreffende het honorarium van de advocaat wordt geregeld bij onderlinge overeenkomst; hetzelfde geldt voor de hoogte van het honorarium dat aan de advocaat moet worden betaald (tenzij het honorarium is vastgesteld overeenkomstig de wet advocatentarieven (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) of de algemene richtlijnen voor tarieven (*Allgemeine Honorar-Kriterien*)). Een vergoeding van de wederpartij kan gewoonlijk pas worden geëist nadat een voor de eiser positieve uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan.

11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

Rechtsbijstand wordt toegekend aan personen die de proceskosten niet kunnen betalen zonder het risico te lopen niet meer in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Een aanvraag om rechtsbijstand kan mondeling of schriftelijk worden ingediend bij de rechtbank waarbij de zaak aanhangig is gemaakt. Wanneer de zetel van de behandelende rechtbank is gevestigd buiten het rechtsgebied van de districtsrechtbank waarbinnen de verzoeker woont of verblijft, kan de aanvraag ook mondeling bij laatstgenoemde rechtbank worden ingediend.

Wanneer aan de financiële en inhoudelijke voorwaarden is voldaan, kan al voordat er een vordering is ingediend, rechtsbijstand worden aangevraagd, voor het indienen van de vordering en/of voor de gehele verdere procedure.

Aanvullende informatie over rechtsbijstand is te vinden op de website van het bondsministerie van Justitie onder "Service" (<http://www.justiz.gv.at/>). Van die website kunnen ook aanvraagformulieren worden gedownload, die aanvullende informatie en advies bevatten.

12 Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?

Een vordering wordt geacht hangende te zijn zodra de (ten minste in theorie) bevoegde rechtbank ze heeft ontvangen. Een vordering wordt geacht op passende wijze te zijn ingesteld wanneer er geen aperte gronden voor afwijzing zijn en de vordering geen aperte fouten bevat die onmiddellijk moeten worden verbeterd (met andere woorden: de vordering lijkt behandeld te kunnen worden volgens de procedureregels). Schriftelijke vorderingen moeten in beginsel in evenveel exemplaren worden ingediend als er partijen zijn (één exemplaar voor elke wederpartij en één exemplaar voor de rechtbank). Wanneer er vormfouten of inhoudelijke fouten zijn, zal de rechtbank waarschijnlijk opdragen om deze te verbeteren. Daarbij zal ze tevens wijzen op de gevolgen van het niet tijdig verbeteren van fouten. Een bevestiging van ontvangst van een vordering wordt normaliter alleen op verzoek verstrekt, tenzij de vordering via het ERV is ingediend; dan wordt automatisch een bevestiging verstuurd.

13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

In betalingsbevelprocedures bevat het standaardformulier voor een verzoek om een betalingsbevel reeds een verzoek om een uitvoerbaar afschrift daarvan. De eiser ontvangt dan automatisch een uitvoerbaar afschrift van het betalingsbevel (*Exekutionstitel*, executoriale titel) dan wel een afschrift van een eventueel bezwaarschrift dat door de wederpartij binnen de daarvoor gestelde termijn is ingediend, of kennisgeving daarvan, meestal samen met een dagvaarding voor de mondelinge behandeling van de zaak (waarmee de gewone procedure wordt ingeleid). Voorsnog is er geen minimumtermijn voor dagvaardingen in procedures voor de districtsrechtbank; in procedures voor de arrondissementsrechtbank is die termijn drie weken.

Bij de gerechtelijke ontbinding van huurovereenkomsten voor woningen of kantoren moet een uitvoerbaar afschrift van de beschikking tot ontbinding afzonderlijk worden aangevraagd. Indien de persoon van wie de huur wordt opgezegd tijdig (binnen vier weken) een verweerschrift indient, wordt de verhuurder hiervan ambtshalve in kennis gesteld (en meestal tegelijk opgeroepen voor de mondelinge behandeling).

Behalve voor bijzondere procedures (zoals betalingsbevelprocedures, procedures tot betaling van een wissel en huuropzeggingsprocedures) zal de bevoegde districtsrechtbank een vordering na ontvangst (en eventueel nadat de verbeterprocedure is voltooid) ambtshalve aan de verweerder betekenen, gewoonlijk samen met een oproep voor de mondelinge behandeling. Diezelfde oproep wordt tegelijkertijd ook aan de eiser gestuurd. In zaken voor de arrondissementsrechtbank wordt de verweerder op het moment van de betekening van de vordering opgeroepen tot het indienen van een verweerschrift (en eraan herinnerd dat het verweerschrift door een advocaat moet worden ondertekend). Wanneer de verweerder verzuimt om tijdig verweer in te stellen, wordt een verstekvonnis gewezen wanneer de eiser hierom verzoekt. Doet de eiser dat verzoek niet, dan wordt de procedure geschorst. Wanneer het verweerschrift binnen de gestelde termijn wordt ontvangen, wordt hiervan een afschrift naar de eiser gestuurd, dikwijls samen met een oproep voor de mondelinge behandeling.

Bij de inleidende zitting (eerste zitting van de mondelinge behandeling) wordt met de partijen – die in de regel persoonlijk aanwezig moeten zijn, tenzij hun vertegenwoordiger voldoende op de hoogte is van de feiten – het verdere chronologische verloop van de procedure besproken, en vervolgens door de rechtbank vastgelegd. Dit procesprogramma wordt in het proces-verbaal van de zitting opgenomen en een afschrift ervan wordt aan de partijen (of hun vertegenwoordigers) verstrekt. Wijzigingen in dit programma moeten aan de partijen worden meegedeeld en worden zo nodig met hen besproken.

Laatste update: 09/02/2026

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.